

Leefbare woestijnen voor de opvang van klimaatvluchtelingen

Ria Dubbeldam, september 2018, VVA Magazine

IN BEDRIJF

Leefbare woestijnen voor de opvang van klimaatvluchtelingen

Agnes Dinkelmann, oprichter van Stillare, heeft een ambitieus plan: maak van woestijnen leefbare groene plekken en richt die in als buffers voor de vele miljoenen migranten, die op de vlucht slaan voor klimaatverandering en natuurrampen. 'Als een leefbare woestijn nieuw perspectief biedt en werkgelegenheid voor de jonge bevolking scheidt, kunnen we de stroom klimaatvluchtelingen indammen en de aantrekkingskracht van terroristische organisaties ondermijnen.'

Ze noemt zichzelf een social engineer, een term die Agnes Dinkelmann zelf op haar expertise heeft geplakt. Ze pakt thema's aan waarover groepen mensen diepgevoelde tegenstellingen hebben en die consequenties hebben voor veiligheid. Daarvoor zoekt ze oplossingen. Tot voor kort richtte Dinkelmann zich met name op onveiligheid in Afrika en het Midden-Oosten rondom bijvoorbeeld Burgeroorlog, governance en geweld. In 2015 werd ze onverwachts in eigen land geconfronteerd met polarisatie rondom vluchtelingen. In Enschede, haar thuisbasis,

Daar ontstond grote onrust en agressie na de aankondiging van de komst van een asielzoekerscentrum. Haar gebaarde en zag ik wat ik ook meemaak tijdens mijn opdrachten in Afrikaanse en Arabische gebieden: aangetast vertrouwen tussen overheid en burgers. In Enschede liepen de spanningen hoog op. Het gemeentebestuur kreeg bedreigingen en burgers kwamen in botsing met elkaar. 'Voor haar als specialist op het gebied van sociale stabiliteit en veiligheid vormde dit conflict de aanleiding het migratieprobleem ook eens meer vanuit West-Europees

perspectief te bekijken. Ten noorden, zuiden en oosten van de Middellandse Zee zitten we allemaal in hetzelfde schuitje van een eroderende relatie tussen bestuurders en bevolking die in instabiliteit en geweld kan ontaarden, concludeerde ze.

Migratievraagstuk splijtzwam

Een deel van de vluchtelingen uit Noord-Afrika en Sub-Sahara komt naar Europa, omdat ze door klimaatverandering en natuurrampen steeds meer moeite hebben in hun levensonderhoud te voorzien. 'Schattingen geven aan dat in de periode tot 2050 tientallen miljoenen mensen op drift zullen komen. Dan heb ik het alleen over de klimaatgerelateerde vluchtelingen en nog niet eens over de conflictgerelateerde en economische vluchtelingen. Al die mensen moeten ergens heen.' Nu al vliegen de Europese landen elkaar in de haren over de huidige 'kleine' aantallen vluchtelingen. Het migratievraagstuk dreigt de Europese Unie te splitsen. Hoe moet het dan wel niet zijn als Europa tussentijdse oplossingen kan bedenken om op te vangen? Dat moeten we dus ook niet uitblijven, reageert ze. 'Hier alleen voor ons, zeker ook voor migranten is het uiteindelijk van groot belang om in de buurt te blijven van hun roots. Je eigen maatschappij begrijp je nu eenmaal beter en daar heb je de meeste kans op een goed bestaan. Bij velen hoort veel moeite het loot voor immigranten om in het westen een plek te veroveren. Het eenvoudigste is om te migreren vanuit Afrika naar Europa te voor beide continenten verhoog het besta. Dus stop immigratie en activiteit de droge gebieden van Afrika.'

Nieuwe veilige plek
Het haar ketens en ervaring op het gebied van maatschappelijke, wereldwijde en sociale dynamie is Dinkelmann op zoek gegaan naar nieuwe handlingsperspectieven. Aan welke knooppunten is te denken zodat mensen anders gaan kiezen? Ze kwam op het idee om verwoestigde grond te vergroenen en nieuwe woonwijken te bouwen. Daar kunnen

mensen op de vlucht voor klimaatverandering een veilige plek vinden. En als de vergroening maar grootst mogelijk gebeurt, kunnen we bovendien klimaatverandering af, is haar gedachte.

Maar hoe realiseer je zo'n ambitieus plan? Zelf heeft Dinkelmann niet de kennis om voedsel te vergroenen en te teelt, en te bepalen wat het Europa en Afrika aan financieel en sociaal profijt oplevert. 'Je brengt allerlei experts om mee heen te verzamelen, mensen met hart voor veiligheid.' Stillare is inmiddels vertoef met verschillende deskundigen, waaronder VHL'er en VHL-uit Drievleugel, systeemecoloog en onder meer hoofd circulaire economie van CBA Foundation. Tiedeman heeft een veld team zoals Drievleugel, maar als ik aanpak maak op zijn tijd en dekluidheid staat hij voor het project klaar. Zo gaat het met iedereen. Samen onderzoeken we hoe we onze doelen dichterbij kunnen brengen. Er zijn diverse voorbeelden van projecten waarin droge grond weer vruchtbaar wordt gemaakt.'

Bijdrage Van Hail Larenstein

Dinkelmann heeft berekend dat er 10 miljoen ha land nodig is om de vluchtelingen te kunnen met praktische projecten. Omdat Van Hail Larenstein heeft een grote rol kan spelen, is ze bij de Paul Eugelink, secretaris afdeling VHL Larenstein, naar op school heeft geleerd. 'Grote studenten, docenten en lectoren met hun netwerk van bedrijven kunnen meer bijdragen aan de geprobateerde veiligheid dan ze zich soms realiseren. En wat VHL zo bijzonder maakt, is dat het heel erg afweert die gevorderd zijn om hun expertise praktisch in te zetten. Dat zijn precies de mensen die we nodig hebben. Dus is het appél van Drievleugel, Van Drievleugel en mij richting VHL: 'Zullen jullie al zoveel over bijvoorbeeld watermanagement, voedsel, land- en stedelijke inrichting. Zouden jullie ons willen helpen om met zo krachtig te worden op het expertisegebied van extreem droge gebieden?' Droogtebeheer is een key message voor de hele wereld. VHL zou hiertoe voor Nederland een leidende positie kunnen veroveren.'

Grote haast

Dinkelmann heeft 'extreme haast'. 'We moeten plannen gelijk opstellen. Er is gewoon geen tijd meer. De klimaatverandering gaat snel; de migratiestromen komen flink op gang.

Daarom probeer ik bewustwording te creëren op zoveel mogelijk plekken en tegelijkertijd de eerste concreteringsplannen te maken, zodat we met projecten aan de gang kunnen. Ik denk dat ook strategisch na over hoe ik in Europa en op het Afrikaanse continent op zo'n hoog niveau binnenkom dat het snel genoeg gaat. In Noordwest-Europa denk ik opmerkelijk genoeg niet zover aan ministeries, hoewel haar plan het terrein van diverse ministeries bestrijkt. Volgens haar is dat juist het probleem. Ministeries lijken nog onvoldoende over hun eigen beleidsgrenzen heen voor de integrale oplossing die vereist is. Ze zou meer tijd in het betrekken van maatschappelijk georiënteerde organisaties als Rotary en Lions die bruikbaar worden met belangrijke mensen van universiteiten, bedrijven en de politiek. 'Het is een perfecte plek om ingang te vinden bij diverse gremis en samen aan tafel te gaan om beslissing te geven aan de concrete uitvoering van een leefbare woestijn. Ondertussen blijft ik ook lobbyen bij politici en beleidsmakers. Het initiatief van

de vergroening en bebouwing als een nieuw economisch perspectief voor de miljoenen jeugd in Noord-Afrika en Sub-Sahara, verdient een prominente plaats in het nationale sociale en veiligheidsbeleid van Nederland.'

RIA DUBBELDAM, FOTO: DRIEVLEUGEL VAN DRIEVLEUGEL

Kom naar de workshop van Agnes Dinkelmann en Drievleugel op 20 september 2018 van de VVA. Camilleweg 10 (10:30-11:30 uur) en discussieer mee over hoe vanuit alle validatiepunten van VHL en Hildeco een bijdrage is te leveren aan leefbare woestijnen ten behoeve van de lokale bevolking en een veilig, stabiel Europa. Voor inschrijven is het mogelijk interessant om aan de vlog te staan van deze nieuwe ontwikkeling.

→ Meer informatie zie [stillare.com](http://www.stillare.com)

Agnes Dinkelmann, oprichter van Stillare, heeft een ambitieus plan: maak van woestijnen leefbare groene plekken en richt die in als buffers voor de vele miljoenen migranten, die op de vlucht slaan voor klimaatverandering en natuurrampen. 'Als een leefbare woestijn nieuw perspectief biedt en werkgelegenheid voor de jonge bevolking scheidt, kunnen we de stroom klimaatvluchtelingen indammen en de aantrekkingskracht van terroristische organisaties ondermijnen.'

Ze noemt zichzelf een social engineer, een term die Agnes Dinkelmann zelf op haar expertise heeft geplakt. Ze pakt thema's aan waarover groepen mensen diepgevoelde tegenstellingen hebben en die consequenties hebben voor veiligheid. Daarvoor zoekt ze oplossingen. Tot voor kort richtte Dinkelmann zich met name op onveiligheid in Afrika en het Midden-Oosten rondom bijvoorbeeld (burger)oorlog, governance en geweld. In 2015 werd ze onverwachts in eigen land geconfronteerd met polarisatie rondom vluchtelingen. In Enschede, haar thuisbasis. Daar ontstond grote onrust en agressie na de aankondiging van de komst van een asielzoekerscentrum. 'Hier gebeurde en zag ik wat ik ook meemaak tijdens mijn opdrachten in Afrikaanse en Arabische gebieden: aangetast vertrouwen tussen overheid en burgers. In Enschede liepen de spanningen hoog op. Het gemeentebestuur kreeg bedreigingen en burgers kwamen in botsing met elkaar.' Voor haar als specialist op het gebied van sociale stabiliteit en veiligheid vormde dit conflict de aanleiding het migratieprobleem ook eens meer vanuit West-Europees perspectief te bekijken. Ten noorden, zuiden en oosten van de Middellandse Zee zitten we allemaal in hetzelfde schuitje van een eroderende relatie tussen bestuurders en bevolking die in instabiliteit en geweld kan ontaarden, concludeerde ze.

Migratievraagstuk splijtzwam

Een deel van de vluchtelingen uit Noord-Afrika en Sub-Sahara komt naar Europa, omdat ze door klimaatverandering en natuurrampen steeds meer moeite hebben in hun levensonderhoud te

voorzien. 'Schattingen geven aan dat in de periode tot 2050 tientallen miljoenen mensen op drift zullen komen. Dan heb ik het alleen over de klimaatgerelateerde vluchtelingen en nog niet eens over de conflictgerelateerde en economische vluchtelingen. Al die mensen moeten ergens heen.' Nu al vliegen de Europese landen elkaar in de haren over de huidige 'kleine' aantallen vluchtelingen. Het migratievraagstuk dreigt de Europese Unie te splijten. Hoe moet het dan wel niet zijn als Europa twintig of dertig keer zoveel mensen krijgt om op te vangen? Dat moeten we dus ook niet willen, reageert ze. 'Niet alleen voor ons, zeker ook voor migranten is het uiteindelijk van groot belang om in de buurt te blijven van hun roots. Je eigen maatschappij begrijp je nu eenmaal beter en daar heb je de meeste kansen op een goed bestaan. Kijk eens hoe veel moeite het kost voor immigranten om in het westen een plek te veroveren. Het onmogelijk maken van migratie vanuit Afrika naar Europa is voor beide continenten verreweg het beste. Dus stop immigratie en ontwikkel de droge gebieden van Afrika.'

Nieuwe veilige plek

Met haar kennis en ervaring op het gebied van mentaliteit, wereldbeelden en sociale dynamiek is Dinkelman op zoek gegaan naar nieuwe handelingsperspectieven. Aan welke knoppen is te draaien zodat mensen anders gaan kiezen? Ze kwam op het idee om verwoestijnde grond te vergroenen en nieuwe woonkernen te bouwen. Daar kunnen mensen op de vlucht voor klimaatverandering een veilige plek vinden. En als de vergroening maar grootschalig genoeg gebeurt, remmen we bovendien klimaatverandering af, is haar gedachte.

Maar hoe realiseer je zo'n ambitieus plan? Zelf heeft Dinkelman niet de kennis om woestijnen te vergroenen en in te richten, en te berekenen wat het Europa en Afrika aan financieel en sociaal profijt oplevert. 'Ik begon allerlei experts om me heen te verzamelen, mensen met hart voor veiligheid.' Stillare is inmiddels verrijkt met verdienstelijke deskundigen, waaronder VHL'er en VVA-lid Douwe Jan Joustra, systeemecoloog en onder meer hoofd circulaire economie van C&A Foundation. 'Iedereen heeft een volle baan zoals Douwe Jan, maar als ik aanspraak maak op zijn tijd en deskundigheid staat hij voor het project klaar. Zo gaat het met iedereen. Samen onderzoeken we hoe we onze doelen dichterbij kunnen brengen. Er zijn diverse voorbeelden van projecten waarin droge grond weer vruchtbaar wordt gemaakt.'

Bijdrage Van Hall Larenstein

Dinkelman hoopt binnenkort aan de slag te kunnen met praktische projecten. Omdat Van Hall Larenstein hierin een grote rol kan spelen, is ze blij dat Paul Eugelink, secretaris alumnivereniging VVA Larenstein, haar op school heeft geïntroduceerd. 'Groene studenten, docenten en lectoren met hun netwerk van bedrijven kunnen meer bijdragen aan de geopolitieke veiligheid dan ze zich soms realiseren. En wat VHL zo bijzonder maakt, is dat het hbo'ers aflevert die gewend zijn om hun expertise praktisch in te zetten. Dat zijn precies de mensen die we nodig hebben. Dus is het appel van Douwe Jan Joustra en mij richting VHL: 'Jullie weten al zoveel over bijvoorbeeld watermanagement, veehouderij, land- en stedelijke inrichting. Zouden jullie ons willen helpen om net zo krachtig te worden op het expertisegebied van extreem droge gebieden?' Droogtemanagement en inrichting van droge gebieden is een key issue voor de hele wereld. VHL zou hierin voor Nederland een leidende positie kunnen verwerven.'

Grote haast

Dinkelman heeft enorme haast. 'We moeten plannen gelijk opschalen. Er is gewoon geen tijd meer. De klimaatverandering gaat snel; de migratiestromen komen flink op gang. Daarom probeer ik

bewustwording te creëren op zoveel mogelijk plekken en tegelijkertijd de eerste concretiseringslagen te maken, zodat we met projecten aan de gang kunnen. Ik denk dus ook strategisch na over hoe ik in Europa en op het Afrikaanse continent op zo'n hoog niveau binnenkom dat het snel genoeg gaat.' In Noordwest-Europa denkt ze opmerkelijk genoeg niet zozeer aan ministeries, hoewel haar plan het terrein van diverse ministeries bestrijkt. Volgens haar is dat juist het probleem. Ministeries kijken nog onvoldoende over hun eigen beleidsgrenzen heen voor de integrale oplossing die vereist is. Ze ziet meer heil in het benaderen van maatschappelijk georiënteerde organisaties als Rotary en Lions die bevolkt worden met invloedrijke mensen van universiteiten, bedrijven en de politiek. 'Het is een perfecte plek om ingang te vinden bij diverse gremia en samen aan tafel te gaan om invulling te geven aan de concrete uitvoering van een leefbare woestijn. Ondertussen blijf ik ook lobbyen bij politici en beleidsmakers. Het initiëren van de vergroening en bebouwing als een nieuw economisch perspectief voor de migrerende jeugd in Noord-Afrika en Sub-Sahara, verdient een prominente plaats in het nationale sociale en veiligheidsbeleid van Nederland.'

Tekst: Ria Dubbeldam